

Велика је мали Јасеновац, у жртви и у светости смо једно

Свету архијерејску Литургију у цркви подигнутој у спомен на пет стотина деце, жена и старца Велике и околине, које су 28. јула 1944. годне на најмонструознији начин убили припадници фашистичке „Принц Еуген“ и „Скендербег“ дивизије потпомогнути балистичко-вулнетарским добровољцима из Космета, Бихора, Плава и Гусиња, служили су Њихова Преосвештенства Епископи будимљанско-никшићки г. Јоаникије и славонски г. Јован, уз саслужење бројног свештенства и свештенмонаштва епархија Црногорско-приморске, Будимљанско-никшићке и Славонске.

После читања зачала из светог Јеванђеља, сабраним верницима речима литургијске беседе обратио се владика Јован:

-Ријечи Господње: Сви ће омрзнути на вас имена ради мога, испунише се не

само за вријеме злочина, због којег се сваке године сакупљамо у Велици, него много више се испунило у оном деценијском ћутању које је после тога напунило земљу. Долазим од Јасеновца. У Јасеновцу је, тек, 1966. године подигнут Меморијал, овдје у Велици није никад. Ево иза нас рушевина, не видим ни музеј, не видим ни мјесто гдје се казује шта је било овдје у Велици, а којим се ништа мање него испуњавају Христове ријечи: Неке ће од вас гонити и побити. Деценијама није било спомена; једини спомен који овдје видимо је овај храм, који нас поучава, не само спомену сваког од нас, сваког од ових људи, како каже Господ, да трпљењем спасавате душе своје, него, који нас учи да једино слога, сагласје и међусобна љубав јесу оно што даје смисла трпљењу о коме говори Христос. Христос је свима који се зову Његовим именом, хришћанима рекао, поновио им много пута: Љубите једни друге, по томе ће свијет познати да сте ученици моји.

-И све ово овдје нема никаквог смисла, ако нас није научио, управо, томе, да смо једно биће, један организам, један дух, једна душа, који се сјећају овог страшног злочина, који нас чини једним бићем, једном душом. И зато је Господ дао да се црква Божја овдје појави и подигне, која нас сабира и чува сјећање на оно што се збило на данашњи дан 1944. Немојте да се заваравамо, осим Христа Бога живог, осим Цркве живе, нико не гарантује сјећање. Они који су тада били живи и који то памте, још их је, можда, неколицина. Дјеца од оних што су пострадали тада, су зрели људи, улазе у касне године. Ту и тамо је неко, понешто записао, али ништа, осим, овог данашњег скупа нам не гарантује да ће спомен ових који су пострадали, прије равно 75 година опстати, беседио је владика Јован.

У свом архипастирском слову, епископ Јоаникије је захвалио епископу Јовану који је, и ове године, дошао да молитвено учествује у великом и величанственом сабору у Велици којим се прослављају Свети новојављени мученици велички и горњеполимски:

-Јасеновац је збирно име за све Свете новомученике српске. Велика је мали Јасеновац, у жртви и у светости смо једно. Бог је тако устројио да данас славу Светих новомученика величких и горњеполимских прослављамо у недељни дан, дан Васкрсења Хрситовог. Тиме потврђујемо да вјерујемо у Христову побједу над смрћу. Наша вјера је вјера васкрсења, а то свједоче и Свети новојављени мученици велички и горњеполимски. Христос Господ је распет на Крсту, примио је на себе све муке и страдања људи, кроз сва времена, примио људску смрт, сахрањен и погребен био, али је васкрсао трећи дан и јавио се као Побједитељ смрти. Његова побједа над смрћу има такву силу да

све нас, који вјерујемо у Њега, чини учесницима Његове побједи над смрћу и Његове славе. А тога су се већ удостојили, Његове вјечне славе и Његовог заједништва на небесима, у Царству Његовом, Свети новомученици велички и горњеполимски. Када помињемо Новомученике српске мислимо на хиљаде и стотине хиљада дјеце, од дјеце зачете у мајчиној утроби, још нерођене, која су побијена на правди Бога, до мале дјеце и омладине.

-Само у Велици, од свих жртава колико је побијено, преко 60% је дјеце и омладине до 20 година. Онда помињемо мајке, пострадале са својом дјецом, жене труднице и нејач у Велици, али и на свим другим мјестима, у току Другог свјетског рата. Ту смо судбину доживјели, ту смо горку чашу као народ испили, али нас тјеши слава наших новомученика и та жртва нас обједињује. Зато нам је драго што сваке године, кад може, драги Владика славонски и јасеновачки Јован дође до Велике, јер смо у тој жртви једно, поручио је владика Јоаникије и навео да су жртве невино страдалих Величана дале нови живот том месту, а тако и славонска мученичка Епархија, која је, по ко зна који пут, опет, пострадала.

-Владика Јован нашао је тамо згаришта од последњег рата, али он није посустао, јер зна да служи Христу Богу распетом и васкрсом. Зна да га подржава сабор Светих новомученика јасеновачких-славонских. И ми овдје имамо овај дивни сабор, ово је највећи и најљепши сабор у Велици и треба га чувати. Видимо да је сваке године све љепши, свјетлији, народ је, све више, укључен у тајну ове свете службе, казао је епископ Јоаникије и нагласио да је Јасеновац продужено Косово, као што је и Велика продужено Косово. -Све је то Косовска жртва, свесрпска жртва и ми смо у томе, у тој мисли једно, рекао је Владика.

После Литургије и ломљења славског колача, уследио је пригодан културно-умјетнички програм и трпеза братске љубави коју су уготовили ипођакон др Дарко и Дејан Микић са братством. Славски колач за идућу годину преузело је братство Кнежевића. Завичајно удружење „Клуб Велика“, организовало је, дан раније, изложбу под називом „Геноцид у Велици очима нациста“, на којој је изложено преко 50 фотографија, докумената, извештаја и записника који су резултат петогодишњег рада Тима за истраживање геноцида у Велици који је формирао „Клуб Велика“.

spc.rs